

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa: **P. K.**, bytom B., proti odporcovi: **Slovenská republika, Ministerstvo Spravodlivosti Slovenskej republiky**, Bratislava, Župné námestie 13, **o náhradu škody**, vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 24C 250/2005, o dovolaní navrhovateľa proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 29. septembra 2011 sp. zn. 9Co 281/2011, takto,

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a** .

Odporcovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava uznesením z 20. apríla 2010 č.k. 22C 250/2005-122 nepriznal navrhovateľovi oslobodenie od súdnych poplatkov a neustanovil mu zástupcu z radov advokátov. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že z predložených listinných dôkazov zistil, že pomery na strane navrhovateľa neodôvodňujú priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov za návrh, nakoľko navrhovateľ je zamestnaný, má pravidelný príjem a nemá žiadne vyživovacie povinnosti. Uviedol, že oslobodenie účastníka od súdnych poplatkov je výnimočný postup súdu, pre ktorý je potrebné splniť podmienky, ktoré by odôvodňovali oslobodenie účastníka od platenia súdnych poplatkov, inak by hrozila ujma na životnej existencii účastníka - žiadateľa. Navrhovateľ podľa jeho názoru nie je v situácii, ktorá by odôvodňovala oslobodenie od súdnych poplatkov. Pokiaľ ide o ustanovenie zástupcu z radov advokátov, uviedol, že je možné tak urobiť len za splnenia dvoch zákonom stanovených podmienok a to po splnení predpokladov na oslobodenie od súdnych poplatkov a ak je to potrebné na ochranu jeho záujmov. Poukázal na to, že navrhovateľovej žiadosti nevyhoviel

z dôvodu, že pomery na strane navrhovateľa neodôvodňujú splnenie prvej podmienky na ustanovenie zástupcu a to oslobodenie od súdnych poplatkov.

Na odvolanie navrhovateľa Krajský súd v Bratislave uznesením z 29. septembra 2011 sp. zn. 9Co 281/2011 uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil. Vyslovil, že nebola osvedčená objektívna neschopnosť navrhovateľa zabezpečiť si kvalifikované právne zastúpenie z vlastných finančných zdrojov.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal dovolanie navrhovateľ, s tým, že navrhuje aby dovolací súd uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Trval na tom, že spĺňa predpoklady na oslobodenie od súdnych poplatkov, a preto považoval rozhodnutie odvolacieho súdu za nesprávne.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania, pristúpil k posúdeniu, či sú splnené procesné predpoklady pre to, aby bolo možné preskúmať napadnuté rozhodnutie z hľadiska jeho vecnej správnosti.

So zreteľom na potrebu vyriešiť najprv otázku splnenia osobitnej podmienky dovolacieho konania v zmysle § 241 ods. 1 O.s.p. (povinného zastúpenia dovolateľa bez právnického vzdelania), skúmal dovolací súd najskôr, či je prípustné dovolanie navrhovateľa, ktorým napadol uznesenie odvolacieho súdu potvrdzujúce prvostupňové uznesenie, ktorým bolo žalobcovi zamietnuté ustanovenie zástupcu.

I keď navrhovateľ nemá právnické vzdelanie a nie je zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), dovolací súd nepovažoval – v prípade tohto dovolania – nedostatok povinného zastúpenia za prekážku, ktorá by bránila jeho prípustnosti. Vychádzal z toho, že ak predmetom dovolacieho prieskumu má byť rozhodnutie, ktorým nebolo vyhovené žiadosti účastníka o ustanovenie zástupcu z radov advokátov v zmysle § 30 O.s.p. (ako je to v posudzovanej veci), ide z hľadiska § 241 ods. 1 O.s.p. o výnimočný prípad, v ktorom nemožno striktne trvať na splnení tejto podmienky, lebo inak by bol popretý nielen zámer, ktorý sledoval účastník podaním dovolania, ale tiež účel dovolacieho konania, v ktorom predmetom posúdenia má byť záver odvolacieho súdu o (ne)splnení podmienok pre ustanovenie zástupcu z radov advokátov súdom (na obdobnom názore založil svoje

rozhodnutie Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veciach sp.zn. 2 Cdo 329/2006 a sp.zn. 3 Cdo 144/2007).

Ďalej sa dovolací súd zaoberal otázkou prípustnosti dovolania. Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol uznesením. Pokiaľ dovolanie smeruje proti uzneseniu odvolacieho súdu, je tento opravný prostriedok prípustný, ak smeruje proti zmeňujúcemu uzneseniu odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p.) alebo uzneseniu, ktorým odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností [§ 109 ods. 1 písm. c/] na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 písm. b/ veta prvá O.s.p.) alebo potvrdzujúcemu uzneseniu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu (§ 239 ods. 2 písm. a/ O.s.p.), alebo ak ním bolo potvrdené buď uznesenie súdu prvého stupňa o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia (§ 239 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) alebo uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia, alebo jeho vyhlásenie za vykonateľné (nevykonateľné) za území Slovenskej republiky (§ 239 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

Navrhovateľom je napadnuté uznesenie odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa (bez vyslovenia, že dovolanie je prípustné), teda také uznesenie, ktoré nevykazuje znaky žiadneho z vyššie uvedených uznesení. Jeho dovolanie preto podľa § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. prípustné nie je.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 veta druhá O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p., dovolací súd sa ďalej zaoberal otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm.a/ až g/ O.s.p. Vady konania uvedené v tomto zákonom ustanovení však dovolateľom namietané neboli a ani dovolacím súdom neboli zistené.

Obsah dovolania svedčí o názore dovolateľa, že napadnuté uznesenie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Právnym

posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Súd ale právnym posúdením veci neodníma účastníkovi konania možnosť uplatnenia jeho procesných práv v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. (viď uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 112/2001 uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 43/2003 a uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 50/2002 uverejnené v časopise Zo súdnej praxe pod č. 1/2003). Právne posúdenie vecí súdmi nižších stupňov je Najvyšším súdom Slovenskej republiky považované za relevantný dovolací dôvod, ktorým možno odôvodniť procesne prípustné dovolanie (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), zároveň je ale zhodne zastávaný názor, že nesprávne právne posúdenie vecí súdmi nižších stupňov nezakladá procesnú vadu konania v zmysle § 237 O.s.p. (viď napríklad rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 102/2004, sp. zn. 2 Cdo 282/2006, sp. zn. 3 Cdo 174/2005 a sp. zn. 4 Cdo 165/2003). I keby teda tvrdenia dovolateľa o založení rozhodnutia na nesprávnom právnom posúdení boli prípadne aj opodstatnené, nezakladalo by to prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 237 O.s.p.

Dovolanie je v ustanoveniach Občianskeho súdneho poriadku upravené ako mimoriadny opravný prostriedok, ktorý nemožno podať proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu; pokiaľ nie sú splnené procesné podmienky prípustnosti dovolania, nemožno napadnuté rozhodnutie podrobiť vecnému preskúmvaniu, a preto ani zohľadniť prípadné vecné nesprávnosti rozhodnutia.

Nakoľko v danom prípade dovolanie nie je podľa § 239 O.s.p. prípustné a neboli zistené (ani tvrdené) vady konania uvedené v § 237 O.s.p., dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že dovolanie žalobcu je neprípustné, a preto ho odmietol (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 31. mája 2012

JUDr. Jana B a j á n k o v á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :

Hrčková Marta